

AANKOOP VAN DUURZAME VOEDING

Deze praktische fiche wil antwoord geven op de vraag

« Hoe kunnen we de voedselaankopen van een bedrijf duurzamer maken? »

U vindt in dit document praktisch advies voor de volgende productcategorieën: plat en bruisend water, kruidenthee, thee, koffie, suiker en melk, andere dranken: limonade, fruitsap, kombucha, kefir..., snacks: fruit- en groentemanden, gedroogd fruit, chocolade, koekjes..., sandwiches.

Een paar basisprincipes

- ▶ Kies biologische en/of fairtrade producten met een label, vooral voor exotische producten.
- ▶ Koop producten in bulk en/of grootverpakkingen om zo weinig mogelijke afval te produceren.
- ▶ Koop Belgische seizoensgroenten en -fruit.
 - Hieronder leggen we u in detail uit waarom!

1. Context en problematiek

Bedrijven hechten steeds meer belang aan hun impact op het milieu en aan de gezondheid en het welzijn van hun werknemers. Dit zien we in hun keuze voor duurzame voedingsproducten.

• Goed om te weten

- Voedsel is verantwoordelijk voor 30 % van de uitstoot van broeikasgassen. Goede eetgewoonten zijn dus essentieel voor onze planeet.
- De aanbevelingen voor gezonde voeding en die voor een vermindering van de ecologische impact zijn gelijkaardig. Ze zijn dus vaak goed voor gezondheid én milieu.
- Zo'n 45 % van alle maaltijden worden buitenshuis genomen(1). Het is daarom belangrijk om praktijken voor de aankoop van duurzame voeding in te voeren op de werkplek.

Duurzaam aankopen begint dus met de keuze van de juiste producten.

(1) [Good Food Strategie 2022-2030](#), Good Food.brussels, p.49

AANKOOP VAN DUURZAME VOEDING

2. Praktische tips voor duurzamer aankopen

De voedingsproducten in deze fiche zijn de producten die het vaakst aangekocht worden door bedrijven.

Plat en bruisend water

Slechts 27 % van alle Belgen drinken voldoende water of ongezoete dranken (zoals b.v. thee of koffie) (1). Het is daarom cruciaal om deze dranken gemakkelijk toegankelijk te maken op de werkplek, bijvoorbeeld met een kraan, karaffen of een waterkoeler.

Er zijn veel manieren om water beschikbaar te maken voor werknemers. De eenvoudigste en milieuvriendelijkste oplossing is een kraantje. Er zijn echter ook andere opties, zoals fontein en waterdispensers. Deze werken met waterflessen of zijn aangesloten op het distributienet. De laatste optie is de meest milieuvriendelijke, omdat u dan geen water in flessen hoeft te kopen. Bovendien is water in flessen veel duurder.

Bovendien bieden sommige fontein en verschillende watertemperaturen (koud, kamertemperatuur, warm). Kies altijd voor water op kamertemperatuur. Sommige fontein en kunnen ook bruisend water maken. Controleer voordat u een keuze maakt of het apparaat een stopcontact en/of een leidingwateraansluiting nodig heeft.

Afhankelijk van uw behoeften bieden sommige bedrijven aan om de drinkwaterdispenser te kopen, te huren of de leverancier in te schakelen voor diensten als onderhoud en waterlevering.

Om waterverbruik aan te moedigen, kunt u ook overwegen om herbruikbare bekken en waterflessen aan te bieden aan werknemers. Dit bevordert hun gezondheid en vermindert het gebruik van plastic flessen voor eenmalig gebruik.

U kunt dit soort producten bij veel leveranciers vinden.

Kruidenthee, thee, koffie, suiker en melk

Om duurzaam aan te kopen, kiest u best voor producten:

- met biolabel of fairtradelabel
- in bulk of grootverpakking om verpakkingsafval zoveel mogelijk te beperken
- geteeld of geproduceerd in België als het gaat om kruidenthee, melk of suiker.

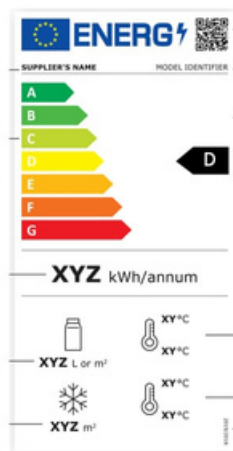
Wat warme dranken betreft, kunt u drankautomaten met biologische en fairtrade thee en koffie installeren. Kiezen voor automaten met volledige service kan voordelig zijn, omdat zo meteen gezorgd wordt voor beheer, onderhoud en herbevoorrading met duurzame producten.

¹Enquête de consommation alimentaire 2014-2015, Institut scientifique de santé publique, p.101

AANKOOP VAN DUURZAME VOEDING

Het energieverbruik van koffie- en frisdrankautomaten (zie hieronder) mag niet worden onderschat. Twee automaten van hetzelfde merk werden vergeleken wat betreft verbruik. De meest energieverslindende automaat verbruikte ongeveer 250 euro meer elektriciteit per jaar. Gelukkig bestaat er een energie-efficiëntielabel voor dit type machine, waardoor het gemakkelijk is om verschillende modellen te vergelijken. Bij het kopen of leasen raden we u aan de meest energiezuinige machines te kiezen om onaangename verrassingen op uw energierekening te voorkomen.

Kies voor Belgische en/of biologische melk en kies voor flessen in plaats van individuele cups. Denk eraan om uw aankoop aan te passen aan uw verbruik om verspilling te voorkomen. Kies bijvoorbeeld verpakkingen van 200 tot 500 ml als 1 liter te veel is.

Deze producten zijn op grote schaal beschikbaar op de markt, wat betekent dat u ze bij veel winkels en distributeurs kunt vinden.

Hier zijn enkele voorbeelden van Brusselse leveranciers van kruidenthee en koffie: [Hierba buena tisanes](#), [L'heure bleue](#), [Virunga coffee](#).

Andere dranken: frisdranken, limonade, fruitsap, kombucha, kefir ...

Om duurzaam aan te kopen, kiest u best voor producten:

- met biolabel of fairtradelabel
- in statiegeldflessen om afval en wegwerpplastic te vermijden.

Er is een grote keuze aan deze producten in winkels, onder andere bij veel Belgische en Brusselse verwerkers.

Hier zijn enkele voorbeelden van drankleveranciers in Brussel: [Ritchie](#), [L'annexe](#), [Froui](#), [Pajotenlander](#), [Smile Kombucha](#), [Kefir eau vertueuse](#)

AANKOOP VAN DUURZAME VOEDING

Gezonde en duurzame snacks: fruit- en groentenmand, gedroogd fruit, chocolade, koekjes, enz.

Er is een breed scala aan duurzame snacks op de markt: fruit, groenten, gedroogd fruit, koekjes, chocolade, enz. Afhankelijk van de mogelijkheden van uw bedrijf hebt u verschillende opties om duurzame snacks te kopen. U kunt ze zelf kopen, een servicebedrijf inschakelen om een snackautomaat te beheren, of een bedrijf inhuren om manden met fruit, groenten of andere producten te bezorgen.

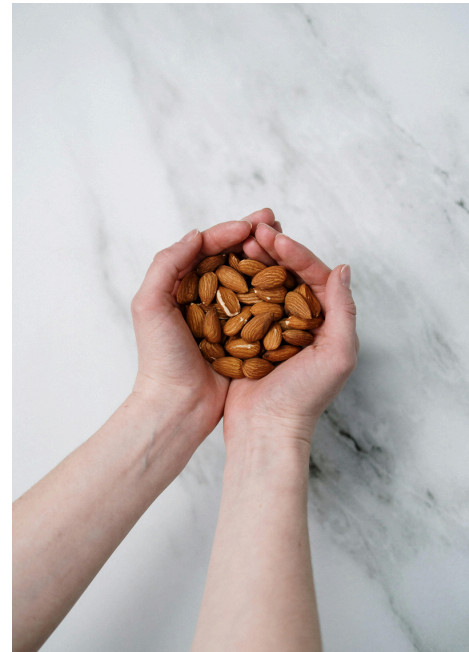
Om duurzaam aan te kopen, kiest u best voor producten:

- met biolabel of fairtradelabel
- in bulk of grootverpakkingen om afval te vermijden
- van het seizoen en geteeld in België, bij fruit- en groentemanden

Als u uw eigen aankopen doet, kies dan voor gedroogde producten die langer houdbaar zijn om voedselverspilling te voorkomen. Gedroogde appels, amandelen en mueslirepen, bijvoorbeeld, zijn verschillende maanden houdbaar.

Sommige bedrijven bieden ook gedroogd fruit of andere producten aan in bulkautomaten met een leverings- en herbevoorradingsservice. Er bestaan ook formules voor fruit- en/of groentemanden, soms op abonnementsbasis.

Een aantal voorbeelden van Brusselse leveranciers van snacks: Bulkbar (gedroogd fruit), E-Farmz (fruitbox), Ferme Nos Pilifs (koekjes), Mad Lab (koekjes), Mike & Becky (chocolade), Nao (chocolade).

Sandwiches

Als uw bedrijf af en toe sandwiches aanbiedt, is het cruciaal om een sandwichzaak te kiezen die rekening houdt met bepaalde duurzaamheidscriteria. We raden aan om sandwichzaken te kiezen die :

- vegetarisch en/of veganistisch broodbeleg aanbieden, zoals hummus, auberginetapenade, eiersalade, paprikaspread ...
- biologisch gecertificeerd zijn
- seizoensproducten gebruiken die in België geteeld/geproduceerd worden
- herbruikbare en/of retourverpakkingen gebruiken
- milieuvriendelijke leveringsdiensten aanbieden, zoals levering per fiets of elektrische auto
- vermeld staan in de Good Food-gids

Deze criteria ondersteunen duurzame voedselpraktijken en verkleinen de ecologische voetafdruk van de cateringactiviteiten van uw bedrijf.

AANKOOP VAN DUURZAME VOEDING

3. Labels

Biologische landbouw

Biolabel		Dit is het biolabel voor voedingsmiddelen van de Europese Unie. Het garandeert dat de productie voldoet aan de normen voor biologische landbouw, van verwerking tot verkoop. Dit label omvat ook milieuaspecten (geen kunstmest, chemische bestrijdingsmiddelen, GGO's, enz.) Het omvat ook maatregelen om dierenwelzijn te bevorderen.
Biogarantie		Biogarantie is een Belgisch label voor biologische landbouw, voornamelijk vermeld op voedingsproducten. Het is gebaseerd op de criteria van het Europese biolabel en verbiedt het gebruik van kunstmest, chemische bestrijdingsmiddelen... Hoewel het erg lijkt op het Europese biolabel, zijn er een paar kleine verschillen. Het Biogarantielabel verbiedt bijvoorbeeld nitriet in vleeswaren, wat niet is opgenomen in de criteria van het Europese biolabel.
Nature et Progrès		Nature et Progrès is een label voor biologische landbouw en milieu. Dit label gaat verder dan het Europese biolabel en voegt extra eisen toe op het gebied van biodiversiteit, seizoensgebondenheid, dierenwelzijn...
Demeter		Demeter is een label voor biodynamische landbouw dat op bepaalde voedingsproducten wordt gebruikt. Biodynamische landbouw is een vorm van biologische landbouw met strengere eisen op bepaalde gebieden, zoals ruimte voor dieren, en is gebaseerd op principes die zijn afgeleid van een filosofische beweging.

Er zijn verschillende labels op de markt die certificeren dat producten afkomstig zijn van biologische landbouw. Ga voor meer informatie naar de website [Labelinfo](https://www.labelinfo.be).

AANKOOP VAN DUURZAME VOEDING

Fair trade

Fairtrade		Het Fairtrade label is een internationaal label, ook bekend als "Max Havelaar". Het garandeert goede arbeidsomstandigheden. Het biedt financiële steun aan landbouwers dankzij een minimumprijs en een premie voor hun werk.
Fair Trade by Ecocert		Fair Trade by Ecocert is een Frans label voor fair trade. Het garandeert goede arbeidsomstandigheden en omvat ook ecologische criteria. Het biedt financiële steun aan de producent en zijn gemeenschap.
Fair for life		Fair for Life is een internationaal fairtradelabel dat milieuvriendelijke productiemethoden en respect voor goede arbeidsomstandigheden garandeert. Dit label omvat vooral sociale vereisten zoals een gegarandeerd minimumloon en het recht op collectieve onderhandelingen.

Er zijn verschillende labels op de markt die certificeren dat producten afkomstig zijn uit fair trade. Ga voor meer informatie naar de website [Labelinfo](https://www.labelinfo.be).

Opmerking

Rainforest Alliance		Rainforest Alliance is een internationaal label dat sociale en milieucriteria omvat. Het bevat echter geen specifieke vereisten met betrekking tot economische aspecten. In tegenstelling tot de labels Fair Trade, Fair Trade by Ecocert en Fair for Life geeft Rainforest Alliance geen minimumprijs of fairtrade premie aan producenten. Daarom kan Rainforest Alliance niet beschouwd worden als een fairtradelabel.
----------------------------	---	--

AANKOOP VAN DUURZAME VOEDING

4. Waar vindt u producten of informatie?

- Verdelers: Terroirist, MaBio, Made in BW, Paysans Artisans, Cabas, Interbio, Biofresh
- Good Food-gids met verkooppunten, restaurants, kantines, verwerkers, traiteurs, producenten met Good Food-label
- Infolabel, gids voor duurzame labels en producten
- Kalender Lokale seizoensgroenten en -fruit van Leefmilieu Brussel

